

Výberovka krátkých
článků od autora
Cynickéj obludy

Rado Ondřejiček

TEKVICOVÝ PRÍVAROK PRE DUŠU

premedia

Rado Ondřejíček

**TEKVICOVÝ
PRÍVAROK
PRE DUŠU**

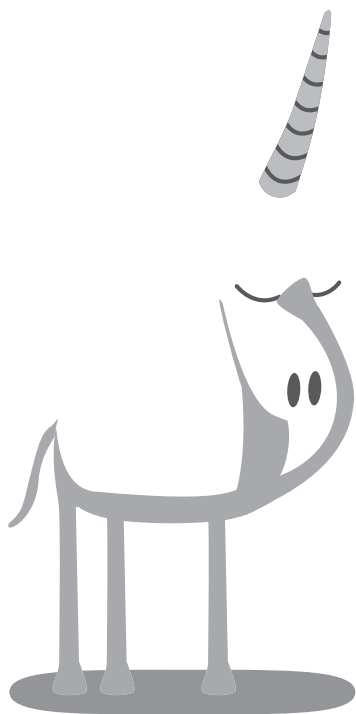
premedia

Vydala Premedia Group, s. r. o., Bratislava 2013
Obálka & layout Martin Mistrík (www.zelenaluka.sk)

Prvé vydanie

Text © Rado Ondřejíček, 2013

ISBN 978-80-8159-028-3

Predhovor

Veľmi rád by som na tomto mieste uviedol, že písať som vedel odjakživa. Že som predurčený talent na zapisovanie myšlienok poletujúcich vzduchom, aby som im dal formu, aká sa len tak hocikomu nepodarí. Ako keď sa slávneho herca na konci kariéry novinár zdvorilo opýta, ako ste v sebe objavili svoj talent, majstre, a majster mu zdĺhavo, krásnou slovenčinou opíše, ako už v detstve na ňom bolo vidno, že jedného dňa bude dabovať telenovely. Bohužiaľ, ja také niečo o sebe uviesť nemôžem. Sčasti zo skromnosti, sčasti preto, že sa ma nikto nič také nepýta a tak trocha tiež aj preto, že to nie je pravda.

Čo však uviesť môžem, je, že som toho napísal fakt veľa. Cca takých dvetisíc článkov najrôznejších dĺžok, všakovako ladeného obsahu a občas pochybnej kvality. To je hrozná hromada. Keby sa mali všetky vytlačiť na papier, bola by to obrovská kopa papierov použiteľných tak maximálne ako šmíraky. Ale pravdepodobnosť nepustí. Pri takom množstve textov, toľkými médiami bezstarostne vystavených zraku nič netušiacich čitateľov sa jednoducho aj samoukovi môjho formátu občas zadarí, ba dokonca i zopár kusov spokojných čitateľov sa pritrafí.

A tak som si po trinástich rokoch, odkedy som s publikovaním začal, povedal, že by nebolo zlé predsa len dať vyrúbať zopár nevinných stromov, sťaby poctu vlastnej autorskej már-

nivosti, prezečenej za naoko ušľachtilé bilancovanie doterajšej kariéry, také vlastné množstvu mužov stredného veku.

Prehrýzol som sa všetkými tými haldami tvorby poschováanej kadetade po internetoch aj po papierových médiách, mnohokrát som bolestivo záúpel pri zistení, aké všelijaké sprostosti som kedysi dokázal vypustiť spod klávesnice, späť som prešiel deň po dni takmer tretinou vlastného života, až som nakoniec skončil s 59 článkami, na ktoré som po tom všetkom pyšný.

Z nich vznikla táto výberovka, práve ju držíte v rukách, stojac uprostred kníhkupectva a dumáte, či si ju kúpiť, alebo tie peniaze radšej nahádzať v krčme do automatu. Nech sa rozhodnete akokoľvek, dostanete niekoľko chvíľ prchavej zábavy. Ale ja by som bol radšej, keby ste si ju kúpili. Lebo ja som váš obľúbený autor čudných článkov a nie váš obľúbený lokálny politik, čo znamená, že z výherných automatov zatiaľ podiely nedostávam.

Tiež by som chcel jednoznačne uviesť, že neznášam tekvicový prívarok. To pre prípad, že by ste to nepochopili po dočítaní tejto knihy.

S pozdravom
RADO ONDŘEJÍČEK

JA, EDISON A OBSTAROŽNÝ SÚSTRUH

Pripadá mi to ako sled záberov zo života niekoho celkom iného, ale naozaj som zopár hodín svojej mladosti strávil obsluhou obrovského zeleného sústruhu kórejskej výroby. Postavili ma k nemu za pomoci účinného vydierania: technické práce, či ako sa tá hlúposť volala, bola súčasťou rozvrhu v rámci elektrotechnickej priemyslovky a tridsať rokov starý sústruh bol v očiach tvorcov osnov presne to, čo na svoje ďalšie štúdium a prácu potrebujú budúci programátori, automatizéri, informatici a ďalší ľudia sliepňajúci do monitorov. Zo sústruhu furt tiekol nejaký sajrajt, bolo treba rukami nebezpečne blízko šibrinkovať okolo rotujúcich nožov, do toho mierne despotický učiteľ dávajúci zauchá za používanie slova „šublera“ namiesto „posuvné meradlo“ a výsledkom celej tri hodiny trvajúcej snahy bol kus drbnutého železka skrátenej o pár centimetrov. Nemal som to tam rád, nenávidel som tie štvrtkové poobedia, bavilo ma to asi ako Danišku pochody homosexuálov a popri tom som musel neustále čumieť na transparent vznášajúci sa na ošumelej stene dielne.

„Keď ťa práca baví, tak sa darí a keď sa darí, tak ťa baví.“

T. A. Edison

Presne to bolo na ňom napísané, prečítal som si to počas návštev tých nešťastných dielní aspoň miliónkrát. Dlho som si myslel, že Edison ma chcel plánovane nasierať a frustrovať a až neskôr som pochopil, že to tak nemyslel. Nechcel mi

povedať, že aj keď je práca akokoľvek nudná, mám ju robiť v rámci možnosti s radosťou, pretože nemám na výber. Tak to interpretoval akurát ten šublerový zauchár Bahno a jeho kolegovia zo zborovne. Edison mi chcel povedať, že ak nechcem tretinu života stráviť v stave nasratosti a apatie, mám si stoj čo stoj vybrať len takú prácu, ktorú budem robiť s radosťou, aj keď bude občas nudná a frustrujúca. Toto som si nakoniec z odporných dielní odniesol, presvedčený, že do nich a im podobných už nikdy v živote nevstúpim.

Intenzívne som na Edisona myslel, keď som sa o pár rokov neskôr rozhodol odísť z Fakulty elektrotechniky a informatiky, pretože mi bolo jasné, že ani tým programátorom nechcem byť, i keď by som ním bez väčších problémov byť mohol. Myslím na Thomasa Alvu vždy, keď sa stretnem s ďalším človekom nenávidiacim svoje zamestnanie tak veľmi, že obetuje ešte aj polovicu voľného času, aby naň nadával.

Argumentu, že práca slúži jedine na to, aby človek zarobil peniaze na zvyšné dve tretiny svojho života, počas ktorých nepracuje, samozrejme, rozumiem. Nedokážem však pochopiť, čo núti inak veľmi inteligentných ľudí sa s takýmto stavom na dlhý čas zmieriť. Nebaví ich, čo robia. Nebaví ich ani to, čo robili predtým a pravdepodobne ich nebude baviť ani to, čo budú robiť potom. Majú všetko potrebné: vzdelanie aj schopnosti, a aj tak nevedia odpovedať na otázku, akú prácu by chceli robiť, aby ich bavila, alebo v nej aspoň videli zmysel. Chodia do roboty, lebo je to nutnosť – a trpia. Časom, ak niekde vydržia dlhšie, postúpia nahor, zarábajú dosť peňazí, ale skutočný život sa v ich očiach aj tak scvrkáva na víkendy, dovolenky a štátne sviatky. Na radu „Tak choď robiť

niečo iné“ povedia „A čo také, prosím ťa?“ a na odpoveď „No predsa niečo, čo by ťa bavilo“ už len rezignovane zahlásia, že si nevedia predstaviť prácu, ktorá by ich bavila. Robia, čo robia, a namiesto toho, aby s tým sekli a išli robiť niečo úplne iné, k čomu by aj mohli mať sklony, radšej len ráno znova vstanú a idú tam, kam vždy. Výplata nie je odmena, je to odškodnenie.

Každému jednému človeku takéhoto nešťastného osudu poviem, že som doteraz ešte nemal trvalé zamestnanie, do ktorého by som sa netešil, aj keď možnosti, samozrejme, boli. On si myslí, že si robím srandu, alebo ho len sprostro provokujem. Nakoniec sa to po ďalšej debata skončí bez výsledku a ideme si každý svojou cestou. Edisona pri týchto príležitostiach na svetlo sveta nevyťahujem, nechávam si ho pre seba. Akurát zakaždým cítim o kus viac vďaka, že som sa s ním stretol ešte v časoch bezstarostnej mladosti a navyše v situácii dokonale ilustrujúcej, čo sa stane, ak podľahnem. Také demo budúceho pracovného pekla a s morálnym poučením priamo na stene.

Škoda, že nie každý z ľudí okolo mňa mal to šťastie stráviť aspoň pár povinných hodín pri mazivoodfrkujúcom sústruhu kórejskej výroby. Hádám by aspoň niektorí mali o jeden životný problém menej.

13 ODPOVEDÍ PRE IGORA TIMKA

12

Málokedy je volanie také naliehavé, také vytrvalé, také neúprosné, také neprehliadnuteľné a také úpenlivé, ako keď vychádza z hrdla talentovaného básnika, skutočného génia svojich čias. Keď skvelý duch prahne po odpovediach, je to ako keď sa šíp z pravej švédskej ocele prevrtáva brnením otupenosti nás priemerných, ako milióny spermii neomylné smerujúcich k obdarenému vajíčku zjavenej Pravdy. V momente, keď som sa začal nádejať, že srdce poetovo našlo svoj pokoj a jeho myseľ sa prestala zhrýzať túžbou po poznaní, začul som to volanie opäť. Z rádia vo výťahu, v situácii celkom banálnej, ma oslovil ten hlas, zvonivý a mohutný, tak ako mnohokrát predtým. Vedel som, že tentoraz nemôžem ustúpiť, že toto volanie po Pravde, tak jasne formulované do jednoduchých a zdanlivo triviálnych otázok, musí byť konečne vyslyšané. Musia prísť odpovede a ja som sa rozhodol, tak ako som sa rozhodnúť mal. Tu teda, milý Igor Timko, pokúsil som sa najlepšie, ako som vedel, odpovedať aspoň na tie najdôležitejšie z otázok, ktoré si dokázal vtesnať do úžasných troch minút nefalšovaného košického popu.

1 Čím to je, že rieka do mora sa vlieva?

Som rád, Igor, že začínáš ľahšími otázkami. Myslím, že aj sám by si na to prišiel, veď ak ste aj na konzervatóriu fyzike veľa nedali, v Zlatej bráne hádam bola nejaká pesnička s touto tematikou. Môže za to gravitácia a vďaka nej si rieky obľúbili tiecť dole kopcom. I keď sa ti z pohľadu ponad Latoricu môže

stať, že ide po rovine, v skutočnosti je to dole kopcom. A keď už idú rieky dole a dole, tak dôjdu až k tomu, čo je najnižšie: k moru. Ak by si však pred nejakým morom vykopal dosť veľkú priekopu, čo by sa ti pri mobilizácii všetkých tvojich fanúšikov mohlo podariť, rieka by nestiekla do mora, ale rovno do tej priekopy.

2 Čím to je, že ten, čo nevie spievať, spieva?

To už je ťažšia otázka. Odpoveďí je toľko, čo zrelých klasov na pšeničnom poli – a všetky môžu byť správne. Nepatrí sa však byť taký krutý k spevákom len preto, že nevedia spievať. Akoby za to niekto mohol, že nemôže spievať. Prejav svoju zhovievavosť a buď v tomto žiarivým vzorom svojim fanúšikom. Aj oveľa horšie veci sa predsa dejú vo svete. Sú trebárs kapely, čo hrajú a vydávajú albumy, a pritom znejú ako nepodarené odvary svojich socialistických vzorov spred dvadsiatich rokov. No veril by si tomu?

3 Čím to je, že mladí netúžia byť múdri?

Igor, skromnosť, ktorá z teba hovorí, je... ach, až priveľká. Veď ty sám najlepšie vieš, koľko albumov No Name sa predalo a predáva. A sú to mladí ľudia, čo si ich kupujú. Čo už môže byť lepším dôkazom ich neskrotnej žiadze po múdrosti, ak nie strohý empirický fakt, že sa chcú za zvukov dušu pozvznášajúcich harmónií učiť od tých najdokonalejších? Nie, nie, určite nemôžeš túto otázku myslieť vážne.

4 Čím to je, že ženy ukryté sú v púdri?

Teda, majstre, hlboko sa skláňam pred touto metaforou. Myslí, že od čias „skoč do kabáta“ som na lepšiu v slovenskej hudbe nenarazil, je však pravda, že ešte stále nemám napo-

čúvané albumy Desmodu. Ale k veci. Ženy sa maľujú, aby boli pekné. Pekné chcú byť, aby sa páčili. Zvláštnosť života ťažko vyjadriteľná slovami je však v tom, že sa chcú páčiť nie ostatným, ale predovšetkým samy sebe. Problém nastáva, ak im ich obľúbený chlap povie, že sa mu nepáčia. Vtedy sú z toho nešťastné, a to napriek očividnému faktu, že samy sebe sa celkom páčia. Osobne tomu pramálo rozumiem, nuž ale nie ja, lež ty si tu básnik života a muž zo snov obyvateľiek dievčenských internátnych škôl a nápravno výchovných zariadení.

5 Čím to je, že Mesiac so Slnkom sa strieda?

V skutočnosti sa, milý Igor, striedajú akurát tak futbalisti, hokejisti a ponožky medzi sebou, aj to len v prípade núdze, keď práčka nefunguje viac ako tri týždne. Mesiac so Slnkom sa nestriedajú. Slnko sa nehýbe vôbec a Mesiac okolo neho obieha zároveň s tým, ako obieha okolo Zeme. Že sa striedajú, sa ti zdá len preto, že raz je s tebou Zem otočená k jednému a raz k druhému. Ale ak sa počas koncertu budeš chvíľu pozeráť na gitaristu a potom chvíľu na bubeníka, tiež to neznamená, že by sa striedali. I keď teoreticky by sa mohli a nikto by si to nevšimol.

6 Čím to je, že na Zemi blahobyť a bieda?

Je to tým, že bohatstvo do svojich rúk chamtivo kumuluje úzka vrstva boháčov vlastniaca výrobné prostriedky a vykorisťujúca široké masy bezmocných chudobných pracujúcich. Tento systém spôsobuje, že bohatí vykorisťovatelia majú veľa peňazí a chudobní pracujúci majú akurát tak veľa detí. Ber to však z tej lepšej stránky. Bohatí vykorisťovatelia si tvoje albumy kupujú a tá zasraná bedač proletárska si ich nelegálne napaluje.

7 Čím to je, že leto nenávidí jeseň?

Priznávam, drahý môj, že vôbec netuším, kam týmto mieriš. Počas svojej takmer 29-ročnej praxe som nespozoroval ani jeden prípad otvorenej nenávisť medzi oboma ročnými obdobiami. Je možné, že leto nenávidí jeseň len veľmi skryto, ale, žiaľ, toto neviem potvrdiť ani vyvrátiť. Si si istý, že si sa nechcel spýtať niečo iné, čo by sa ti rýmovalo s ďalšou vetou? Napríklad: „Čím to je, že v lete chytím pleseň?“

8 Čím to je, že kritik nenapíše pieseň?

Tiež zaujímavá otázka! Viem, nie je to slušné, ale dovoľ mi odpovedať protiotázkou: Čím to je, že obrábač kovov nespraví poriadne resekciu slepého čreva? A ver tomu, že keď tomu obrábačovi po resekcii zabudnú v bruchu nožnice a sadu tampónov, bezpečne to spozná. I keď je pravda, že sám by si tú operáciu aj tak nespravil lepšie.

9 Čím to je, že dym z cigarety stúpa?

Ďalšia fyzikálna otázka – zdá sa, že knižka Ako funguje svet by pre teba nemusela byť až takým zlým darčekom. Dym z cigarety stúpa, pretože je teplejší ako okolitý vzduch a teplý vzduch sa vždy derie nahor. Ak si to chceš odskúšať v praxi, sprav stojku a prdni si – podľa všetkého by si to nemal vôbec cítiť.

10 Čím to je, že husle rozozvučia iba sláky?

Niet nad praktické príklady. Igor, vezmi do pravej ruky husle, prípadne popros niektorého z desiatok bratov, aby ti ich na chvíľu podržal. Uisti sa, že pri sebe ani ty, ani žiadny z bratov nemáte žiadny slák a potom do strún huslí jemne ťobni ľubovoľným z prstov. Rozoznali sa, však? A rovnako by zneli,

keby si ich hodil o zem, alebo sa nimi nechal od bratov ovaliť po hlave. Niektoré veci treba prosto len skúsiť.

11 Čím to je, že lietať nedokážu ľudia, ale vtáky?

Krídla umožňujúce vztlak, duté kosti redukujúce hmotnosť, aerodynamicky tvarované telo šetriace energiu a odvaha hodiť sa z kandelábra, kombinovaná s pevnou vierou vo vlastné schopnosti účinne použiť aspoň niektoré z vyššie uvedených vrodenných predispozícií na lietanie. To je tá lúčavka kráľovská, zaručene rozpúšťajúca tvrdé jadro problému prirodzenej aviatiky.

12 Čím to je, že maliar uznania sa dočká, až keď zavrie svoje oči?

Lahká odpoveď! Preto, lebo vo výtvarnom umení rovnako ako v hudbe platí, že skutočným umelcom všetko uznanie počas života vyžerú všelijakí povrchní prízemní čarbali a kvákali, produkujúci kolotočárske melódie a gýčové obrazy pre osprosťené masy. Príklady, keď si ľudia obľúbia niečo hodnotné, sú veľmi zriedkavé. Osobne si myslím, že okrem tvojej hudby a Rapošových filmov na Slovensku nič také ani neexistuje. Ale to je len môj veľmi subjektívny názor, rozhodne by som sa nechcel dotknúť fanúšikov IMT Smile, Elánu a Ibrahima Maigu.

13 Prečo sú veci tak, jak sú?

Ach, Igor, musím uznať, že aj keby tvoja pieseň obsahovala len túto jedinú otázku, bola by hodná nekonečnej priazne. Áno, teraz si hlboko načrel. Filozofické hlavy hľadajú odpoveď na rovnakú otázku tisícky rokov, píšú elaboráty, míňajú granty, utiekajú sa do samoty uprostred lesov, a ty dokážeš rovnaký problém s dych vyrážajúcou jasnosťou predostrieť priamo

z rádia, tak aby aj cnostná trinásťročná panna objímaná mohutnými pažami svojej životnej lásky uprostred diskotékoveho parketu Domu kultúry vo Svidníku pocítila obrovskú ťarchu týchto slov. Ale aby som sa ti okrem bezbrehého pochlebovania pokúsil aj odpovedať. Veci sú také, ako sú, pretože tak, ako sú, spĺňajú dva podstatné princípy. Prvým je princíp neprotirečenia. V súčasnej konfigurácii všehomíru si v ňom nič neprotirečí, lebo keby si protirečilo, nemohlo by to fungovať ani tak, ako to funguje. A druhým je princíp dostatočného dôvodu. To znamená, že existuje nejaký pádny dôvod, prečo veci sú práve tak, ako sú, a nie nejako inak. Keby tento princíp nebol dodržaný, boli by veci nie tak, ako sú, ale inak. Dôvodom môže byť to, že potom by si musel spievať „A prečo veci nie sú, jak sú, ale inak sú?“, čo by si jednak v koncertnom vytržení nemusel ustáť s dychom a jednak by to zbytočne naťahovalo celú pieseň a netrpezliví rádioví moderátori by ti do nej skákali výzvami na telefonický kontakt s poslucháčmi.

A to je všetko! Dalo to veľa práce, ale som presvedčený, že nebola márna. Teraz, keď už poznáš odpovede na všetky tvoje otázky, azda už nebudeš cítiť nutkavú potrebu neustále sa ich pýtať a rovnako to pochopia aj spriaznení rádioví dramaturgovia. Že si to ty, nemusíš mi ďakovať, bohato postačí, že ak najbližšie nebudeš niečo vedieť, spýtaš sa priamo, trebárs mailom, alebo telefonicky, alebo faxom, alebo potrubnou poštou, alebo prídeš osobne, ale v žiadnom prípade o tom nenapíšeš ďalšiu pesničku.

S úctou tvoj
RADOŠLAV

LEN SA IM POSMIEVAJME, HLUPÁKOM!

18

Cynickú obludu som si vymyslel v roku 2012 a jej princíp zosmiešňovania hlúposti sa mi zdal ako nový objav, ku ktorému som musel rokmi dospieť. Až pri zostavovaní tejto výberovky som pochopil, že som to všetko jasne vedel už v roku 2001, akurát som ďalších jedenásť rokov netušil, čo s tým.

Málokde na svete človek vidí toľko krutosti ako medzi deťmi, ktoré vo vlastnej obmedzenosti dokážu zdeptať svojich vytipovaných rovesníkov zdanlivo neškodnými posmeškami. Až kým sa im v hlave nepospájajú isté súvislosti, posmievajú sa každému, kto sa čo i len minimálne odlišuje od normálu a pritom vôbec nemusí trpieť nejakým závažným hendikepom. V momente, ako si dieťa uvedomí svoju krutosť a zhrozí sa jej následkov, prestane sa posmievateľ. Všimnite si, že dospelí sa väčšinou neposmievajú, a to dokonca ani tým, ktorí si to zaslúžia. Namiesto toho, aby využili svoju schopnosť jasne rozoznať, komu a prečo sa môžu posmievateľ, potláčajú ju. Oveľa radšej sa ohovárajú za chrbtom, tí priamočiarejší si priamo nadávajú a tí najpriamočiarejší si rovno struhnú po papuli. A pritom sofistikované uvedomelé posmievanie sa je také nádherné a navyše zdravé.

Všetci svorne nadávajú na ľudskú hlúposť. Populárne, s prepáčením za výraz, osobnosti v každom rozhovore tvrdia, že zo všetkého najviac ich rozčuľuje to kvantum hlúposti všade navôkol. Rozčuľovanie sa je vo všeobecnosti pova-

žované za veľmi nezdravé a čo už potom rozčuľovanie sa nad takou hlúposťou, akou je hlúposť? Rozčuľujúci sa človek, ktorý sa necháva neustále niečím vytáčať, si jednoducho škodí. A pritom by stačilo, keby sa nad hlúposťou ostatných nerozčuľoval, ale radšej sa z nej vysmieval, a to so všetkou dostupnou rafinovanosťou a krutosťou.

Zbavte sa predsudkov pochabej politickej korektnosti a začnite sa vysmievať všetkým, ktorých považujete za hlupákov. Je prejavom vrcholnej obmedzenosti posmievať sa niekomu preto, že je tlstý, krívajúci, jeho strýko je vojak z povolania, alebo pre niečo iné, za čo naozaj nemôže. Je však úplne kóšer posmievať sa zdravému a psychicky vyvinutému človeku preto, že je hlupák. Zvlášť kóšer to je v prípade, keď si dotyčný o sebe myslí presný opak. Vôbec sa nemusíte báť, že ho tým poškodíte. Posmievanie sa je totiž nanajvýš spravodlivý a plne recipročný proces. Dnes sa posmieвате vy hlupákovi a on, len čo to zistí, začne za hlupáka považovať vás a úlohy sa razom vymenia. Každý má neodňateľné právo zo svojho subjektívneho pohľadu považovať niekoho iného za hlupáka. Nehanbite sa preto využiť všetok svoj dôvtip a možnosti. Ak to čo i len trochu ide, vo vlastnom záujme zosmiešňujte hlúposť a hlupákov verejne, veď ako inak možno proti nim bojovať. V dnešnej dobe voľných mravov a pseudoslobody slova viac ako inokedy platí, že vtipnejší, britkejší, originálnejší a trefnejší vyhráva. Načo sa nervovať nad výrokmi politika XY, keď si z neho možno robiť nič nešetiacu srandu. Načo sa pozastavovať napríklad nad tým, komu všetkému dávajú médiá priestor, keď si vďaka tej koncentrovanej hlúposti môžete spestriť život niekoľkými príjemnými žartíkmi na cudzí účet a ešte k tomu aj zdvihnúť

vlastné sebedomie. Ruku na srdce. Ak si kupujete nejaký bulvárny plátok, naozaj vás úprimne zaujmajú nové prsia Darinky Rolincovej, citové problémy Lucie Bílej alebo perly ducha Vratka Rohoňa zo skupiny Iné kafe?

20

Samozrejme, ako do všetkých činností vyžadujúcich si interakciu s inými osobami, aj do zosmiešňovania sa treba púšťať s rozvahou. V prvom rade nesmiete zabúdať, že váš názor nie je smerodajný pre ostatných a oni s ním teda nemusia súhlasiť. Tiež sa celkom oplatí, ak sa dopredu uistíte, či chyba nenastala na vašej strane, poprípade či sa za zdanlivou hlúposťou protivníka neskrýva len niečo také ako vaša závišť alebo vlastné komplexy. Ak aj úspešne prejdete všetkými týmito racionálnymi prekážkami, ešte stále tu je jedna podstatná vec na zváženie. Mnoho hlupákov je totiž takých hlúpych, že ich v rámci pudu vlastnej sebazáchovy zosmiešňovať nemožno. Ťažko je potom týmto spôsobom pranierovať hlúposť, keď tie najväčšie ryby budú neustále unikať. Ale buďme optimisti a dúfajme, že sa to raz podarí. Ostáva už nájsť len toho hlupáka, čo sa aj do nich poriadne obuje.

MAREC
2001

JA NADÁVAM, TY NADÁVAŠ A OBOM NÁM TO VADÍ

Keď sa nejaká spoločnosť začne baviť o frustrujúcich zážitkoch z detstva, ktoré si aj cez priepasť času vieme stále vybaviť v živej spomienke, príde mi na um utorkové popoludnie niekedy v novembri 1983, keď som ako prváčik kráčal obťažkaný aktovkou domov zo školy. Cestou ma dobehlo niekoľko starších spolužiakov, začali sa zabávať na môj účet, až to postupne prerástlo do bezdôvodného šikanovania a skončilo rozsypaním obsahu mojej tašky na mokrý chodník. Aj keď normálne veľmi pokojný, v tej chvíli som zúril, samozrejme, bezmocne. Chalani sa veselo vzdáľovali a pobavene sa uskrňali na mojom zúfalstve. Neplakal som, ako by možno plakali mnohí iní, len som potupne zbieral veci naspäť do tašky a v hlave narýchlo chystal zúrivú pomstu. V najbezprizornejšom afekte som hodil tašku na zem a z celého hrdla za nimi zakričal: „Kokoti!“ Ostal som v šoku, čiastočne sám zo seba, pretože to slovo som doteraz nikdy nahlas nevyslovil a čiastočne z toho, že sa nič ďalšieho nestalo. V prvej chvíli som očakával (respektíve som si to úprimne želal), že sila vulgarizmu, o ktorom som z každej strany počúval bájne povesti, tých chalanov minimálne zrazí k zemi alebo ich nejako ťažko raní na srdci. Nestalo sa nič, okrem toho, že to začul zástupca riaditeľa súdruh Kopilec. Vzal to pedagogicky, pomohol mi s vecami, vyhrešil ma a odprevadil až po križovatku, autoritatívne vysvetľujúc, že podobné výrazy by rozhodne nemali patriť do môjho štandardného repertoára. Keď som sa doma upokojil, uvedomil som si, že „kokot“ je